

Dicle Kalkınma Ajansı
2017 Yılı Teknik Destek Programı
Referans No: TRC3/17/TD/0010

**Teknik Destek Kapsamında Verilen Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin
İyileştirilmesi Eğitimi Hizmeti Raporu**

Teknik Destek Alan Kurum/Kuruluş:	Basın İlan Kurumu Mardin Şube Müdürlüğü
Teknik Desteği Veren Firma/Kurum:	Dicle Kalkınma Ajansı
Teknik Destek Tarihleri:	27/02/2018 - 28/02/2018
Teknik Destek Faaliyetinin Verildiği Yer:	Dicle Kalkınma Ajansı Toplantı Salonu
Rapor Tarihi:	6 Mart 2018
Teknik Desteği Veren Uzman/Uzmanlar:	Doç. Dr. Haluk Birsen Ahmet Kılıç
Teknik Desteği Veren Uzmanın/Uzmanların İmzası:	
Teknik Destek Alan Kurum/Kuruluşun Yetkilisinin Adı-Soyadı ve İmzası:	Yakup KARACA

1. Danışmanlığın/Eğitimin Amacı:

Basın İlan Kurumu Mardin Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen TRC3 bölgesinde yer alan Mardin ilinde yayın yapan 13 yerel basın işletmesi çalışanına yönelik “Yerel Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin İyileştirilmesi Eğitimi” projesinin genel amacı; deneyimsel öğrenme teknikleri ile gazetecilerin bilgi ve becerilerinin güçlendirilmesi ve haber içeriklerinin zenginleştirilmesi yoluyla gazetecilerin niteliklerinin artırılması, bu şekilde bölgenin kalkınması ve tanıtımına katkı sağlanmasıdır.

Projenin özel amacı; Mardin ilinde yayın yapan resmi ilan yayınlama hakkını haiz 13 yerel basın işletmesinden toplam 26 gazetecinin habercilik noktasında bilgi ve becerilerinin güçlendirilerek, gazetelerin nitelikli ve özgün tasarımlı olarak yayın yapmasının sağlanmasıdır.

Projede yer alan alt amaçlar ise, yerel halkın gazete işletmelerine olan bakışının iyileştirilmesi, yerel haberlere ulusal çapta ses getirme imkânının kazandırılması, bölgesel ve

yerel tanıtımın yapılması, haber metnlerinin anlaşılır bir dille yazılarak kamuoyu nezdinde gazetelere duyulan güven ve algının değişmesi, görsel olarak ilgi çekici gazetelerin hazırlanmasıdır.

Gerek basılı mecrada gerekse dijital ortamda geniş kitlelere ulaşan ve nitelikli yayın yapan yerel gazetelerde yer alan reklamlarla bölge işletmeleri ürünlerinin ulusal ve uluslararası çapta reklamını yapma imkânı elde edeceklerdir. Bu da gazetelerin satışlarını etkileyerek bölgenin tanıtımına ve katma değer üretmesine neden olabilecektir. Proje sonucunda TRC3 bölgesinin ekonomik dönüşümünün sağlanması, refah düzeyinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Yerel gazetelerde yayınlanan haberler aynı zamanda gazetelerin internet sayfalarında da yer almaktadır. Hem basılı gazetelerde hem de dijital ortama aktarılırken haber metnlerinin anlaşılır bir dille yazılmadığı, metinlerin ve resimlerin görsel kalitesinin düşük olduğu uygulanan tasarım ve mizanpajın orantısız ve yetersiz olduğu görülmektedir.

Bu durumda basın işletmelerinin dijital ortama uyum sağlaması ve okur sayısının artırılması için haber metnlerini yazan personelin içerik oluşturma, metin yazma, gazete tasarımı yapma ve dijital ortama aktarma konusunda eğitim alması kaçınılmaz görülmektedir.

Bölge mevcut teknolojik donanım ve nitelikli insan kaynağı açısından ülke ekonomisinde alt sıralarda yer almaktadır. Gerçekleştirilen eğitim faaliyetiyle bölgenin bu noktadaki eksikliğine bir nebze de olsa katkı sağlanması amacıyla “Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin İyileştirilmesi Eğitimi” düzenlenmiştir.

2. Danışmanlık/Eğitim Müfredatı:

2 günlük eğitim müfredatı örnek vaka çalışmaları, grup çalışmaları, mizanpaj tasarımı uygulamaları ile desteklenmiştir.

İki gün süren “**Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin İyileştirilmesi Eğitimi**”nin müfredatı aşağıda belirtilmiştir;

I.Gün

- Gazeteciliğin Tarihçesi
- Haber Toplama ve Yazma Teknikleri
- Mizanpaj ve Tasarım Teknikleri
- Medyada Dil Kullanımı
- Röportaj Teknikleri
- Gazetecilikte sayfa tasarımı
- Haber Analizi

Eğitim seminerinin ilk günü gazeteciliğin tarihçesi, haber toplama ve yazma teknikleri, röportaj teknikleri ve medyada dil kullanımı konuları detaylı bir şekilde sunular eşliğinde incelenmiştir. Bu doğrultuda gazeteler üzerinde örnekler ele alınarak kıyaslamalı analiz yapılmıştır. Daha sonra mizanpaj ve tasarım teknikleri, gazetecilikte sayfa tasarımı

konuları Mardin’de yer alan yerel gazeteler üzerinden ele alınmıştır. Gazetelerde mizanpaj tasarımı ve haber dili konusunda yapılan hatalar tek tek bildirilmiştir.

II.Gün

- Yerel Gazetecilik
- Grafik Tasarımın Temelleri
- Basın Yayın Teknikleri
- Araştırmacı Gazetecilik
- Gazetecilik ve Hukuki Sorunlar
- Yeni Medyada Yayıncılık Uygulamaları

Eğitim seminerinin ikinci gününde ise yerel gazetecilik, grafik tasarım temelleri, basın yayın teknikleri, araştırmacı gazetecilik, gazetecilik ve hukuki sorunlar ve yeni medyada yayıncılık uygulamaları konuları ele alınmıştır. Gazetecilere eğitimin ilk günü uygulamalı olarak gösterilen mizanpaj tasarımı konusunda anlatılan hususlar ilgiyle izlenmiş ve ikinci günde eğitime gelen gazeteciler bu konuda öğrendiklerini çıkardıkları gazetelere yansıtılmışlardır.

Mardin ilinde yayın yapan ve resmi ilan yayınlama hakkını haiz basın işletmelerine yönelik olarak düzenlenen 2 günlük “Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin İyileştirilmesi” eğitiminde Doç. Dr. Haluk Birsen ve Ahmet Kılıç teori anlamında gazetecilere haber toplama, medyada dil kullanımı, yerel basın, etik sorunlar, hukuki sorunlar, sosyal medya ve haber gibi konularda bilgi vermiş, aynı zamanda uygulamalı olarak Quark ve İndizayn programları üzerinden mizanpaj tasarımı göstermiştir.

3. Gerçekleştirilen Danışmanlık ve Eğitim Hakkında Özet Bilgi:

- Katılımcı sayısı ve profili

Bilginin çok hızla yayıldığı küreselleştiği günümüz basın sektöründe haberciliğin önemi her geçen gün artmaktadır. Dünyada bilginin sanal ortamda yayılması ve geniş kitlelere ulaşma süreci kısalmaktadır. Haberin verilişi ve görsel tasarımı eskisinden daha önemli bir noktaya ulaşmış durumdadır. Bu noktada yerel basının da üzerine bir takım sorumluluklar düşmektedir. Gerçekleştirilen projede Mardin ilindeki resmi ilan yayınlama hakkını haiz 13 yerel basın işletmesine 2 günlük “Yerel Yazılı Basında Mizanpaj ve Haber Dilinin İyileştirilmesi eğitimi” verilmiştir. Proje kapsamında her bir basın işletmesinden 2 kişi olmak üzere toplam 26 kişi eğitime tabi tutulmuştur. Katılımcı profilini Mardin ilinde yer alan gazeteciler ve haber ajansları temsilcileri oluşturmuştur.

- Düzenlenen çalışma grupları ve çıktıları

Dicle Kalkınma Ajansı desteği ile Basın İlan Kurumu Mardin Şube Müdürlüğü önderliğinde Mardin ilinde faaliyet gösteren gazete işletmelerine verilen eğitimde katılımcılar kısa vadede; Yerel basında haber dilinin iyileştirilmesi, yerel basının dijital ortamda güçlü olması, nitelikli haber yazma ve değerlendirme, kaliteli hizmet etme istek ve arzusunun uyandırılması, okur sayısının artırılması, yerel basının dijital gazeteciliğe geçişine zemin hazırlanması gibi kazanımlar elde etmiştir.

Uzun vadede ise eğitimin katılımcılara ve bölgeye kazandırdıklarına bakacak olursak, gazete işletmelerinin gelirlerini artırma, bölgesel tanıtıma katkı sağlama, yerel basın işletmelerine kurumsal kimlik kazandırılması ve kurum itibarı ve misyonunun sağlanması gibi etkilerin ileriye dönük olarak ortaya çıkması projenin başarılı bir şekilde uygulandığının kanıtı olacaktır.

- Danışmanlık ve Eğitim boyunca yöneltilen sorular

Katılımcılar teorik ve uygulamalı şekilde gerçekleştirilen eğitime aktif olarak katılım sağlamış ve hocalara sorular yöneltilmişlerdir. Katılımcıların en fazla ilgisini çeken ve çok soru sordukları bölüm uygulama olarak gösterilen mizanpaj tasarımı dersi olmuştur. Katılımcılar programın özelliklerini, tasarımda neye neden dikkat edilmesi gerektiğini ve programın özellikleri ve kullanımı hakkında bilgi sahibi olmuşlardır.

Teorik anlamda ise kendi yaşadıkları bölgeden de örnekler vererek medyada kullanılan dil yanlışlarını ve bu yanlışlıkların nasıl düzeltilebileceğini ve bunu yapmak için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini hoca danışmanlığında ve sorular eşliğinde sorarak öğrenmişlerdir.

4. Performans Göstergeleri

<u>NO</u>	<u>PERFORMANS GÖSTERGELERİ</u>	<u>BİRİM</u>	<u>HEDEFLENEN</u>	<u>GERÇEKLEŞEN</u>
1	Etkilenen kurum sayısı	Adet	13	13
2	Etkilenen kişi sayısı	Kişi	26	26
3	Dolaylı olarak etkilenmesi beklenen kişi sayısı (Çarpan etkisi)	Kişi	796.237	796.237

5. Görünürlük

Projede Dicle Kalkınma Ajansının katkısının görünürlüğü nasıl sağlanmaktadır?

Dicle Kalkınma Ajansının katkısıyla gerçekleştirilen proje eğitim öncesinde, eğitim süresince ve eğitim sonrasında yerel, bölgesel ve ulusal gazetelerde 62'dan fazla habere konu olmuştur. Ulusal gazete ve internet sitelerinde de eğitim yer almış ve takdirle karşılanmıştır. Yapılan söz konusu haberlerde eğitimin Dicle Kalkınma Ajansının desteği ile gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Görünürlük anlamında ek olarak katılımcılara sertifika verilmesi, kırlangıç bayrak ve afişlerin DİKA görünürlük usul ve esaslarına göre yapılandırılması sağlanmıştır.

6. Genel Değerlendirme:

Talep ettiğimiz şekli ile kaliteli ve başarılı bir eğitim gerçekleştirdik. Eğitimimizde katılımcılarımız ya da öğretmenlerimiz ile ilgili her hangi bir sıkıntı yaşamadık. Kalkınma Ajansı uzmanları da talep ettiğimiz her an yardımlarını esirgemeyip, projenin uygulama aşamasında gerekli izlemelerini yaptılar.

Birçok katılımcı verilen eğitimden memnun kaldıklarını dile getirmiştir. Bilmedikleri konuların farkına vardıklarını belirterek yazılı basın çalışanlarına yönelik bu tür eğitim programlarının devam etmesi yönünde geri bildirimde bulunmuşlardır. Bu ve benzeri kaliteli eğitimlerin tekrarlanması taraftarı olduğumuzu belirtir, katkılarından dolayı Dicle Kalkınma Ajansı'na ve uzmanlarına teşekkür ederiz.

EKLER:

EK A: Katılımcıların Günlük İmza Listeleri

EK B: Danışmanlık/Eğitim İçeriğinin (Sunumlar, Ders Notları vb.) elektronik ortamdaki (CD/DVD içerisindeki) kopyaları

EK C: Eğitim sırasında çekilen fotoğrafların ve varsa görünürlük materyallerinin basılı nüsha (hardcopy) halinde ya da elektronik ortamdaki (CD/DVD içerisindeki) kopyaları

EK D: Katılımcıların Doldurduğu Eğitim Değerlendirme Anketleri

EK E: (Sertifika verilen eğitimler için) Sertifikalar/Katılım Belgelerinin fotokopileri ya da elektronik ortamdaki (CD/DVD içerisindeki) kopyaları

EK F: Tüm Katılımcıların ayrı ayrı doldurup imzaladığı Katılımcı Bilgi Formları